Ч. 190 Середа 25 серпня (6 вересня) 1893. Рôкъ III

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вольнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвской" и въ ц. к. Старостивахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Є. Вел. Цѣсарь на маневрахъ въ Галичинѣ.

Въ доповненю вѣстей про приняте Монарха въ Ярославѣ, подаємо ще сй подробицѣ що наспѣли вчера и нинѣ.

Тй всѣ, що въ недѣлю були свѣдками приѣзду Найясн. Пана до Ярослава и бачили Єго, коли переѣзджавъ мѣстомъ, радувались, що видѣли Єго въ силѣ и здоровлю, котре такъ и знати було зъ цѣлои постати. Нѣ слѣду трудôвъ подорожныхъ або утомы. Въ хвили, коли поѣздъ въѣзджавъ на перонъ, Монархъ стоявъ на плятформѣ и вôдповѣдавъ поклонами на одушевленй оклики публики. Загально замѣтили, що Монархъ бувъ въ знаменитôмъ гуморѣ и що особливо ласкаво та сердечно витавъ п. Намѣстника ґр. Баденіого. Зачавши зъ нимъ розмову, звернувъ ся до трубачѣвъ, що грали ґенерального марша, (музики войсковои не було, бо всѣ пôшли на маневры) и давъ знакъ рукою, щобы замовкли. Зъ Є. В. Цѣсаремъ приѣхали мѣжь иншими: великій конюшій надворный кн. Ліхтенштайнъ, великій кухмистръ надворный ґр. Волькенштайнъ, шефъ секціѣ Папай, адъютантъ майоръ Тенґлеръ, пôдполковники Шпрехеръ и Ґерґей, капітанъ Кінахъ, лѣкарь надворный и штабовый дръ Керцль, надворный секретарь баронъ Ганъ и радникъ цѣсарскій Скибневскій.

По короткôмъ спочинку въ резиденціи, удавъ ся Монархъ зъ п. Намѣстникомъ, якъ уже звѣстно, на богослуженє до ґарнізоновои церкви (фары) улицею: краковскою, гродзкою, ринкомъ и улицею Спытка. Попередъ Монарха ѣхавъ бурмистръ Діціюсъ, а за поѣздомъ двôрскимъ Найд. Архікнязѣ и рôжнй достойники. Радостнй оклики людей мѣшали ся зô звуками звонôвъ всѣхъ святинь.

У головнои стародавнои брамы повитало Монарха численне духовеньство обохъ обрядôвъ зъ епископами: Пелешомъ и Солецкимъ на передѣ. Пр святерія святинѣ була прибрана цвѣтами и зеленею. Для Є. В. Цѣсаря и Найд. Архікнязѣвъ приготовлено клячники. Поворотъ зъ богослуженя вôдбувъ ся въ тôмъ самôмъ порядку, що й приѣздъ.

Пôдчасъ принятя тайныхъ радниковъ, шамбелянôвъ и представителѣвъ шляхты не богато було такихъ, котрыхъ п. Намѣстникъ потребувавъ представляти окремо. Монархъ пôзнававъ вôдъ разу, кого лише разъ видѣвъ и зъ кимъ коли розмавлявъ. Въ розмовѣ зъ епископами Пелешемъ и Солецкимъ зазначивъ Монархъ зъ натискомъ потребу згôдного дѣланя духовеньства обохъ обрядôвъ и працьованя надъ уморальненемъ народу. Епископа Солецкого выпытувавъ ся Монархъ о вôдносинах діецезіѣ, а именно, чи не за мало єсть священикôвъ. На те вôдповѣвъ епископъ, що справдѣ дає ся чути бракъ священикôвъ, длятого що трудно о помѣщенє въ семинаріѣ духовнôй вôдповѣдного числа питомцѣвъ. Такожь мавъ нагоду заявити, що перемыска діецезія вже канонично звізитована.

Принятє у Є. Величества потягло близько до 12 годины. Пôдчасъ обѣду розôйшла ся вѣсть, що Монархъ заявивъ охоту переѣхати ся по мѣстѣ. На улицяхъ було дуже гамôрно. Смеркомъ почали освѣтлювати вôкна, а вечеромъ головнѣйшй улицѣ були скрôзь ілюмінованй. О год. три чверты на 8 выѣхавъ Монархъ въ товариствѣ п. Намѣстника зô своєѣ резиденціѣ. По переду ѣхавъ бурмистръ и староста п. Щуровскій. Переѣхали улицѣ Краковску, Гродзку, Ринокъ, улицѣ Собѣского, Баденіого и Третого Мая, а вертали попри сгражницю мѣску улицею Краковскою.

На тôмъ досить значнôмъ просторѣ витали Монарха несчисленнй товпы народу, а Монархъ кланявъ ся на всѣ боки та дякувавъ. Порядокъ всюды бувъ взôрцевый.

Въ понедѣлокъ рано о 5 годинѣ выѣхавъ Монархъ повозомъ до Коренич, а звôдтамъ кôнно на поле маневрôвъ.

Зъ Ярослава одержали мы нинѣ таку телеграму: Є. Вел. Цѣсарь забавивъ ся вчера (въ понедѣлокъ) значно довше на маневрахъ, якъ було въ програмѣ, бо замѣсть вернути о 1 годинѣ вернувъ ажь о 4-ôй. Маневры — якъ зачувати — выпали добре; погода сприяла. На поворотъ Монарха ждали товпы народу. Богато особъ, особливо селянъ, зближали ся до повозу и подавали свои просьбы Є. Величеству. Просьбы вôдбиравъ адъютантъ.

На обѣдъ, що вôдбувъ ся вчера вечеромъ о год. 6, були запрошенй: Є. Е. п. Намѣстникъ, ґр. Вильгельмъ Сѣмѣньскій-Левицкій, ґр. Иванъ Тарновскій, президентъ выс. суду Симоновичъ, гр. Ив. Шептицкій, віцепрезидентъ суду Алекс. Тхужницкій, ґр. Андрей Фредро, Стан. Незабитовскій, ґр. Стан. Сѣмѣньскій-Левицкій, князь Адамъ Любомирскій, князь Витовтъ Чарторыскій, Едв. Мицевскій, Теоф. Журовскій, Осипъ Скарбекъ Боровскій, Волод. Козловскій, Володиславъ Краиньскій, Ив Гноиньскій, Кольосварій директоръ руху зелѣзниць державныхъ, віцебурмистръ Володиславъ Яль, судя пов. Беймиръ Жарскій, наставникъ евангелицкои громады Юлій Фроммель, наставникъ жидôвскои громады вѣроисповѣдной Ген-

Доля ластôвки.

Зô шведского — Данила Цальштрома.

— Отъ и вôдлетѣли вже ластôвки — сказала менѣ одного осѣнного ранка мала сестрѣниця и мила дитинка зô смуткомъ глянула на завѣшене на краю даху покинене гнѣздечко.

И справдѣ, ластôвки вôдлетѣли, вернуть знову ажь на весну, а й я мушу признати ся, що жаль менѣ дуже ихъ вôдлету. Заповѣдає се намъ конецъ лѣта и я не почую вже сего веселого щебетаня, котре на моимъ пôддашу такъ добре настроювало мене до мрѣй....

Бо треба вамъ знати, що пара ластôвокъ збудовала собѣ гнѣздечко при вôкнѣ моєѣ комнатки, выховала тамъ свои дѣти и черезъ цѣлу гарну весну та лѣто веселила мене своимъ щебетанємъ. Зъ тыми милыми птахами познакомивъ ся я добре и мы стали дуже добрыми приятелями. Зъ цѣлымъ довѣрємъ сѣдали на моимъ вôкнѣ. Оповѣдали менѣ о клопотахъ свого господарства и о пригодахъ пôдчасъ вандрôвокъ до теплѣйшихъ краѣвъ. Говорили менѣ, кôлько мають своихъ малыхъ у гнѣздочку — словомъ, я знавъ всѣ подробицѣ и на земли и надъ землею. Звôдси то й дôзнавъ ся я про рôжнй пригоды и приключки въ житю ластôвокъ, а що моя сестрѣниця такъ засмучена вôдлетомъ своихъ милыхъ сусѣдокъ, то я оповѣдаю маленьку історійку, котра може пересвѣдчити, що и серденька пташинъ ранять неразъ стрѣлы, що то на закоханыхъ вымѣренй.

На дасѣ старого замку коло ринвы, закôнченои головою страшного смока, було гнѣздечко, збудоване и гарно и сильно. Тамъ жила родина ластôвокъ, що складала ся зъ батька, матери и двохъ дочокъ, такъ неподôбнй до себе що трудно було вѣрити, що то рôдній сестры.

Старша горда и пышна дивила ся зъ высока на воробцѣвъ, котрыхъ справедливо або й несправедливо уважають за волоцюгъ и лобурѣвъ пташиного свѣта. Молодшу сестру милу и привѣтну любивъ цѣлый рôдъ крылатый, бо все вмѣла найти приємне слово навѣть для вороны и для пугача, а що бôльше, вмѣла зъєднати собѣ навѣть мельникового кота, котрый, коли она переходила занадто близько него, замыкавъ очи, щобы не дати ся звести надто великôй покусѣ.

Родичѣ брали ѣй то за зле. Були гордй, що походять зô старинного роду, котрый вôдъ вѣкôвъ зъ поколѣня въ поколѣнє мешкавъ пôдъ склепѣнємъ пôдсѣпя еґипетскои палаты. Они не розумѣли, а радше не хотѣли розумѣти, що донька ихъ могла познакомити ся зъ такимъ дробомъ, якъ волове очко и воробцѣ.

— Не годить ся — казавъ батько — щобы особа така якъ ты зближала ся до черни, та повинна дбати о знакомости и поважати своє становище.

— Алежь, татусю, — казала добра ластôвка — чей же всѣ птахи подôбнй до себе, чей же однаковй мають и дзюбы и крыла.

— Ну, вжежь — вôдповѣдавъ батько — алежь не всѣ птахи мають змогу ѣсти паштеты зъ мухъ и мешкати на высокихъ будынкахъ. Глянь на прикладъ на жайворонка.

На тй слова пташина похилила головку и коли бы не чорнй перця, можна бы було побачити, якъ червонѣє ся мовь молода панночка, що єѣ посудили о велику прихильнôсть до когось. Саме того жайворонка, про котрого батько згадувавъ, любила она щиро и вôнъ єѣ справдѣ любивъ.

Зъ вдачѣ ластôвки мрѣйницѣ, а жайворонки поеты. То й щожь у тôмъ дивного, що тй птахи покохали ся? Чи то не може бути? и чи мешканє на высокôмъ дасѣ и паштетъ зъ мухъ на обѣдъ мали єѣ позбавити того, що могло становити щастє цѣлого єѣ житя?

Жайворонокъ живъ пôдъ голымъ небомъ и охочо спѣвавъ що дня. Єго пѣснѣ були живй и веселй, чистй якъ леготь весны, усмѣхненй якъ сонце по дощи. За свою музику у воздусѣ не жадавъ вôнъ нѣ грошей нѣ ордерôвъ. Спѣвавъ вôнъ для рôльника, що въ потѣ чола обраблявъ своє поле, для селянки, що прала бѣлє въ потоцѣ, и для поета, що блукавъ въ тѣни глухого лѣса....

Єго спѣвъ розумѣли всѣ, и єго люба ластôвочка розумѣла єго такожь, коли разомъ злѣтали высоко.

Вкôнци одного дня постановивъ жайворонокъ ударити чоломъ передъ родичами своєѣ

рихъ Штрізоверъ; майоръ Барчъ радникъ м. Ярослава; майоры: Лешнеръ и Шаляй, капітанъ Єсенко, ґенералъ-майоръ князь Ліхтенштайнъ, радникъ Намѣстництва Ґуставъ Мавтнеръ; ґенералъ-адъютанты: ґр. Пааръ и Больфрасъ, шефъ секціѣ Папай, нѣмецкій атташе войсковый полковникъ Дайнесъ, италійскій атташе войск. полковникъ Поліо, пруский капітанъ Гуґо, радникъ Двора Клявдій, пôдполковники Ґерґей и Шпрехеръ и ґр. Волькенштайнъ.

По обѣдѣ вôдбувъ Є. В. Цѣсарь cerkle и розмавлявъ зô всѣми войсковыми. На вчерашнôмъ обѣдѣ бувъ такожь ґр. Станиславъ Бадені, зъ котрымъ Монархъ розмавлявъ довшій часъ пôдчасъ cerkl-ю.

Курка а перець

або коломыйскій ученый а етімольоґія.

VII.

Мы вже попереду згадували, що якъ всѣмъ народамъ взагалѣ такъ и спеціяльно Русинамъ ще дуже далеко до правдивои фонетичнои правописи. Впрочôмъ навѣть чисто фонетична правопись и неможлива, бо мерґвымъ знакомъ не може нѣхто вôддати живого голосу людского; можна лишь способъ писаня такъ управильнити, що вôнъ вôддавъ бы по можности якъ найвѣрнѣйше вымову поодинокихъ звукôвъ и слôвъ въ якôй небудь мовѣ. Можливо чисто фонетична правопись могла бы лишь тогды бути, наколибъ: 1) кождый звукъ мавъ свôй значокъ, а не по два и три значки на оденъ звукъ якъ н. пр. въ польскôй мовѣ на звукъ „ш" двѣ буквы: „sz", або въ нѣмецкôй на той самъ звукъ ажь три: „sch"; на вôдворôтъ: на колибъ однымъ значкомъ не писало ся два звуки, якъ н. пр. у насъ значкомъ „щ" два звуки: „ш" и „ч", або „я" на звуки: „й" и „а". — 2) Наколибъ кождый значокъ (буква) не складавъ ся зъ кôлькохъ вôдорваныхъ вôдъ себе частей, якъ н. пр. ческе „č" (наше „ч"), польске „ć", нѣмецке „ä" и т. д. — 3) Наколибъ на оденъ и той самъ звукъ не було по кôлька рôзныхъ значкôвъ, якъ н. пр. въ нѣмецкôмъ на звукъ „k" ажь три значки: „k" „c" и „g". — 4) Наколибъ великі буквы не писалися иншими значками, а такими самыми якъ малі, лишь трохи збôльшеными. Хотѣвши завести правдиву фонетичну правопись треба бы зовсѣмъ змѣнити теперѣшный способъ писаня, теперѣшну ґрафіку. И въ сѣмъ напрямѣ були вже вправдѣ у деякихъ народôвъ пробы, але доси того ще нѣхто не зробивъ. И Русины не заводять у себе фонетичнои правописи. Се знають дуже добре, а бодай могли бы знати тй, що такъ дуже выступають противъ новои управильненои правописи; лишь имъ, бачите, не ходить дѣйстно о саму правопись, имъ ходить о то, щобы не допустити руску мову до ширшого розвою, щобы не дати можнôсть нашимъ селянамъ скорше и лекше образувати ся въ рôднôй мовѣ. Що того забагає ся декотрымъ „ученымъ" и москвофільскимъ аґітаторамъ, се выявивъ вже отверто кôлька днѣвъ тому назадъ москвофільскій орґанъ „Галичанинъ", котрый высказавъ обаву, що фонетики зможе выучити ся кождый свинопасъ. Ото именно и ходить Русинамъ, щобы й свинопасы були письменні. Москвофільскій орґанъ додавъ ще вправдѣ, що тогды пороблять ся зъ свинопасôвъ „литераторы", але очевидно забувъ, що такъ само и т. зв. етімольоґічна правопись може, або навѣть и выдвигнула деякихъ свинопасôвъ на „литераторôвъ".

Що й найчистѣйша фонетична правопись не змогла бы вôддати докладно всѣхъ звукôвъ якоись мовы, се рѣчь певна; але того й не потреба, бо якоись мовы не учить ся нѣхто лишь зъ самого письма, але вôдъ другого чоловѣка. А щобы всѣ бôльше менше однаково добре говорили, на то єсть граматика и учитель. Коломыйскій „ученый" вправдѣ признає, що мова укладає граматику, а граматика учить чистоты мовы, але въ практицѣ не хоче того розумѣти (очевидно, бо єму такъ потреба) и длятого каже, що треба бы писати „Біх" а не „Біг", бо такъ говорить ся; вôнъ цѣкавый, якъ пояснять „фонетики", що пише ся „вôвця", а вôдтакъ знову „овець"; вôнъ зачисляє навѣть слово „зеркало" до чужихъ слôвъ, бо написавъ єго пôсля діялектового выговору „дзеркало" (подôбно якъ каже ся „жерело" и „джерело", „звôнъ" и „дзвôнъ"). Ну, зъ такимъ ученымъ годѣ що й говорити, бо єго треба бы ще хиба учити граматики, а въ ґазетѣ годѣ чей комусь граматику выкладати. Скажемо єму тутъ хиба лишь коротко що до слова „вôвця", що часомъ при вôдмѣнюваню и пнѣ змѣняють ся; просимо лишь порôвнати ґотицке „atta" (тато) а нѣмецке „Vater" и „Väter": такъ само змѣняє ся и у насъ н. пр „овесъ" на „вôвса", „вôвця" на „овець". Зъ того выходить чей зовсѣмъ ясно, що нова правопись держить ся засадъ граматичныхъ, а не воює — якъ каже коломыйскій „ученый"—одною засадою: „такъ нарôдъ говорить, якъ колибъ нарôдъ мавъ найчистѣйшу вымову".

Коломыйскій „ученый" накинувъ ся на „Народну Часопись" и каже, що она помѣстила „bardzo głupi artykuł", взятый нѣбы то (wrzekomo) зъ практики шкôльнои, а доказуючій, що дѣти въ вѣцѣ 8 до 12 лѣтъ роблять въ фонетицѣ менше похибокъ а въ етімольоґіи 5 разôвъ бôльше. „Народна Часопись" доказала тымъ артикуломъ лишь мѣлкôсть свого розуму и єсть о стôлько зарозумѣлою, що ѣй здає ся, що Русины суть такожь дѣтьми и будуть вôдъ неи учити ся. Коломыйскому „ученому", видко не ставало вже єго мудрости, взявъ ся до лайки и до крутарства. На такі арґументы годѣ єму вôдповѣдати: Длятого скажемо лишь коротко: Всякій судъ залежить не лишь вôдъ того, о чôмъ выдає ся судъ але такожь и вôдъ того, хто судить; згаданый артикулъ не бувъ взятый лишь „wrzekomo" але таки дѣйстно зъ практики шкôльнои, лишь не „Народ. Часописею" а иншою, цитованою въ своимъ часѣ ґазетою; въ тôмъ артикулѣ було сказано, що дѣти роблять въ етімольоґічнôй правописи 45 разôвъ бôльше похибокъ, а не 5, якъ то невѣрно подає коломыйскій „ученый", котрому очевидно залежить на тôмъ, щобы тамъ, де не стає вже єму єго учености, послугувати ся просто таки неправдою и крутаниною.

Перегляд політичный.

Єє Вел. Цѣсарева забавить до половины вересня въ Ишль, а вôдтакъ поѣде до Ліхтенеґъ коло Вельсъ въ гостѣ до своєѣ доньки Архікняжнои Маріѣ Валеріѣ. Въ Ліхтенеґъ побуде якійсь часъ, почôмъ выѣде на довшій побутъ до Геделє. Тамъ приѣде зъ початкомъ жовтня такожь Є Вел. Цѣсарь на довшій побутъ.

Найдост. Архікнязь Францъ Фердинандъ д'Есте приѣде завтра 6 с. м. зъ подорожи своєѣ довкола землѣ зъ Йокогамы до Ванкуверъ. По ловахъ въ тамтыхъ сторонахъ поѣде ще до Шікаго на выставу.

Вѣденьске Намѣстництво заказало прочанамъ угорскимъ, хорватскимъ и галицкимъ приѣзджати до мѣстъ вôдпустовыхъ въ Долѣшнôй Австріи.

Въ Ліберци хотѣли вчера антісеміты вôдбути зборы, на котрыхъ мавъ промовити Люеґеръ. Але на зборахъ явило ся тôлько соціялістôвъ, що якъ стали кричати, до нарадъ не прийшло и зборы розвязано.

любки и просити ихъ о дозвôлъ на вѣнчанє въ ихъ донькою. О тôмъ рѣшучôмъ намѣрѣ не думавъ вôнъ безъ тревоги, але любовь додала єму вôдваги. Прибравъ ся, якъ мôгъ, и почавъ спѣвати помѣжь запашными травами на луцѣ, бо не мавъ вôдваги злетѣти у воздухъ, бóявъ ся пôднятисявъ верхи тыхъ липъ столѣтныхъ, що тѣнею вкрывали мешканє родины, котрою потроха опѣкувавъ ся навѣть самъ дѣдичь, що деколи живъ такожь пôдъ тымъ самымъ дахомъ.

Жайворонокъ знавъ те все, отже нелегка була єго задача; вôнъ утративъ вôдвагу на хвилю, але правдиве чувство перемогло. Вôнъ заспѣвавъ таку гарну пѣсню, що цѣла околиця лунала вôдъ неи, а вôдтакъ однымъ махомъ своихъ быстрыхъ крылъ залетѣвъ до мешканя своєѣ милои ластôвочки. Усѣвъ на дасѣ и знову роздавъ ся голосный спѣвъ єго.

— Чого тобѣ треба? — крикнувъ старый батько, высуваючи дзюбъ зъ гнѣзда.

Жайворонокъ хотѣвъ єму вôдповѣсти одною зô своихъ щасливыхъ пѣсень, але серце єго стиснувъ несказаный жаль, а голосъ вôдзывавъ ся лише жалôбно. Спѣвавъ такъ, якъ не спѣвавъ нѣколи, бо ще нѣколи не зазнавъ мукъ першои любови. На подвôрю стоявъ когутъ на однôй нозѣ и задумавшись слухавъ єго, а стара, суха, злôстниця сорока, що сидѣла на сусѣднôмъ деревѣ, кпинами и смѣхомъ вôдповѣдала на тй сердечні зôтханя. Тымчасомъ жайворонокъ сякъ-такъ вымовивъ врештѣ свою просьбу, па котру дôставъ лише коротку и гнѣвну вôдповѣдь: — Нѣ! Хто має доньку на выданю — говоривъ гордый птахъ — той певно не выдасть єѣ за поета!

А зарозумѣлый жайворонокъ тожь то лише поетъ, що не вмѣє нѣчого робити, що не потрафить постарати ся о таке становище, якъ тй люде, що въ добрѣ и спокою можуть дармувати па свѣтѣ. А вôнъ навѣть знакомостей не вмѣвъ поробити. Чижь має вôнъ будуччину передъ собою?!... Жиє въ поли и не має нѣчого такого, що можна бы назвати домомъ. Єго пожива така, що ажь серце болить дивити ся на неѣ — и вôнъ смѣє думати о женитьбѣ зъ благородною ластôвкою! Нѣ, то не може бути — о тôмъ и думати не вôльно. Бо що то значить, що єго гармонѣйный спѣвъ такъ мило звенить пôдъ синимъ небомъ. Не має вôнъ нѣ дому нѣ порядної ѣды. Отже нехай собѣ иде въ Богомъ!

Бѣдный залюбленый жайворонокъ вôдлетѣвъ далеко, дуже далеко; на долинѣ, окруженôй довкола сосновымъ лѣсомъ, сховавъ ся въ травѣ высокôй и згадувавъ собѣ годины своєѣ любови, такі щасливі та на жаль такі короткі. Пригадувавъ вôнъ собѣ той день, въ котрôмъ першій разъ стрѣтивъ свою любу ластôвочку пôдъ корчемъ цвитучои тернины, пригадавъ собѣ єѣ красні рухи, єѣ миле щебетанє и гарну єѣ головку. Якій же вôнъ бувъ тодѣ щасливый! А теперь?!

Помалу пôднявъ ся вôнъ у воздухъ, злетѣвъ надъ верхи сосонъ и зачавъ знову спѣвати, спершу тихо, потôмъ троха сильнѣйше, ажь вкôнци вôдôзвавъ ся повнымъ голосомъ, щобы выспѣвати любовь правдиву, любовь завсѣгды молоду, любовь незмѣнну, котра поборює всѣ перешкоды, котра треває ажь до могилы а й за могилою не вмирає.

Въ тôй хвили дорогою черезъ долину ишовъ молодый чоловѣкъ зъ гарною дѣвчиною, своєю судженою. Пôдъ тѣнею дерева взявъ єѣ за руку и на єѣ дѣвочихъ устахъ зложивъ першій поцѣлуй. Дальше пôшли мовчки, але дивно задумані и певно здавало ся, що думають о тôмъ самôмъ, о чôмъ пташина спѣває.

А щожь дѣяло ся тодѣ у гнѣздѣ ластôвокъ? Ото лютый батько ставъ прикро дорѣкати донцѣ на рôжні способы, а до того ще й выбивъ єю дзюбомъ та кôгтями. Мати плакала, а молода ластôвка не знала, що зъ собою почати.

— Не хочу — казавъ незворушеный батько — и ще разъ не хочу; нехай тобѣ и въ голову не йде така дурниця, що соромъ могла бы принести не лише родинѣ, але й цѣлому нашому родови. Забудь зъ ласки своєѣ тй мрѣѣ. Я маю для тебе далеко вôдповѣднѣйшого мужа; ты знаєшь добре, се той птахъ, що має таке гарне мешканє на церковнôй вежи. Анѣ не думай опирати ся и будь певна, що плачь тобѣ нѣчого не поможе. Завтра твоє вѣнчанє.

И такъ справдѣ стало ся. Настала осѣнь. Сухе листє, котре такъ певно переконує, що все на свѣтѣ нетревале, застелило землю, коли тôлько повѣявъ сильный вѣтеръ. Травы на лукахъ пожовкли, а вѣтраки скрипѣли своими великими крылами та неначе говорили: „ще

Зъ Мецу доносять, що двѣста тамъ замешканыхъ робôтниковъ италийскихъ вручило италийскому наслѣдникови престола адресу, вымѣрену противъ робôтниковъ францускихъ.

Новинки.

Львовъ дня 5 вересня.

— **Вѣсти зъ епархіѣ перемыскои.** Провізоричнымъ катихитомъ при учительскôй семинаріи въ Самборѣ именованый о. Теод Рѣпецкій, тамотный катихитъ школъ народныхъ. — Вôдзнаки крилошаньскй одержали оо.: Софр Поляньскій въ Тиличи; Мих. Жегестовскій въ Избахъ, Иванъ Негребецкій въ Залѣсю, Алекс. Ивасѣвка въ Дубнѣ. — О. Вас Чернецкій, парохъ въ Сѣльци белскôмъ именованый титулярнымъ совѣтникомъ львôвскои митрополичои консисторіѣ.

— **Львôвска палата рукодѣльнича** оповѣщує, що комітетъ выконуючій до роздаваня безпроцентовыхъ позычокъ для незаможныхъ промысловцѣвъ и рукодѣльниковъ, що хочуть брати участь у выставѣ краєвой, взявъ уже зъ банку краєвого признану Выдѣломъ краєвымъ зъ фонду промыслового позичку въ высотѣ 15.000 зр Комітетъ взывае всѣхъ згаданыхъ промысловцѣвъ и рукодѣльниковъ, щобы вносили дотычнй поданя до дня 30 вересня с. р. на руки скарбника комітету п. Бол. Микулиньского при площи Галицкôй ч 12 Въ поданяхъ мае бути предложеный рисунокъ предмету, що мае ся выставити, вартôсть его и способъ поруки за зворотъ позички.

— **Кваліфікаційнй испыты** передъ ц. к комісією для учителѣвъ школъ народныхъ и выдѣловыхъ у Львовѣ зачнуть ся дня 23 жовтня с. р. Поданя треба вносити до окружныхъ радъ шкôльныхъ найпôзнѣйше до 7 жовтня. Притôмъ звертае ся увагу на се, що кандидаты до испыту мусять знати новый планъ науковый и новй пôдручники шкôльнй, о скôлько они до кôнця вересня с. р. выйдуть зъ друку. *Людвикъ Дзедзицкій.*

— **На учителѣвъ ґімнастики** до школъ середныхъ и семинарій учительскихъ зложили испытъ передъ ц. к. комісією испытовою у Львовѣ: Стан. Цеґлеръ зъ Кракова (зъ вôдзначенемъ), Стан. Дубельскій зъ Тернополя, Юл. Новацкій зъ Нового Санча (зъ вôдзначенемъ) и Иос. Крупскій зъ Золочева.

— **Зъ кругôвъ нотаріяльныхъ.** П. Кар. Ванекъ нотарь въ Жидачевѣ перенѣсъ ся до Комарна, де розпочавъ свое урядоване дня 1 вересня.

— **Въ станиславôвской ґімназіи** вôдложено початокъ науки шкôльнои до 1 жовтня за-для холеры пануючои въ мѣстѣ и въ охрестности. Такъ пише Kur. Lw.

— **Змова.** Всѣ мулярѣ, каменярѣ и теслѣ львôвскй у Львовѣ покинули вчера роботу, бо такъ собѣ постановили минувшои недѣлѣ на зборахъ въ ратуши. Причина змовы така, що майстры вызыскували ихъ. Они жадають теперь вôдъ майстрôвъ: 10 годинъ роботы на день, скасованя роботы на штуки (акордъ), платнѣ для муляря и теслѣ що найменше 2 зр., для каменяра 2·50 и щобы майстры держали найбôльше до 6 ученикôвъ. Вчера велика громада страйкуючихъ ходила по улицяхъ Львова. Всѣхъ мулярѣвъ страйкує до 4.500. Нинѣ переходили знову всѣ четвернями по мѣстѣ.

— **Холера.** Дня 2 и 3 вересня с. р. захорували на холеру: въ Делятинѣ 7 особъ, въ Краснôй 3, Гвоздѣ 5, въ Ланчинѣ, Пôдлѣсневѣ и Надвôрнѣ по 1; въ Коломыи 6 особъ, Шепарôвцяхъ 1; въ Ясеници 4, у Щепановѣ Чернятинѣ, Княгининѣ и Выгодѣ по 1 Выздоровѣли: у Выгодѣ въ пов. бжескôмъ 3 особы и въ Щепановѣ 1, въ Чернятинѣ 3 особы. Померли: въ Делятинѣ и Гвоздѣ по 3, Надвôрнѣ и Добротовѣ по 1, въ Ясеници по 3, въ Коломыи 3, въ Шепарôвцяхъ, Чернятинѣ, Княгининѣ и Щепановѣ по 1. Крôмъ того стверджено бактеріольоґічно холеру у особъ померших въ Хомяковцѣ, Пядикахъ и Выгодѣ (въ пов. долиньскôмъ). У особы, що померла въ Пôдлужу пов. станиславôвского, не найдено прутнѣвъ холеричныхъ. На пôдставѣ докладного слѣдженя бактеріольоґічного можемо ще разъ повторити, що въ Равѣ хлопецъ Иванъ Бакай не померъ на холеру. — Вѣденьскій докторъ дръ Игнатій Конъ звидѣвъ разомъ зъ другимъ лѣкаремъ богато мѣсцевостей на Угорщинѣ, зараженыхъ холерою, и описавъ ту подорожь Суммй его спостереженя. Звычайнй знахоры сельскй, каже вôнъ, ходять вôдъ хаты до хаты и дають свои лѣкарства, котрй носять по кешенихъ. Такій „лѣкарь" обовязаный такожь подавати число выпадкôвъ смерти и недуги, а що не вмѣе писати, отже все зъ памяти потôмъ диктує и черезъ то непевнй числа. Тй два лѣкарѣ найшли н. пр. въ однôмъ селѣ якусь жѣнку на травѣ, прикрыту хусткою, вже майже неживу, але лѣкарства не хотѣла брати. Въ хатѣ знову въ темнôй комнатѣ, де вôкна були замкненй, варили ѣсти на коминѣ, а заразъ коло него стояло лôжко, а на нѣмъ молода дѣвчина, зовсѣмъ нага, ледви-ледви жива. Иншу жѣнку, що занедужала на холеру, лѣчили селяне квасным молокомъ. А всюды нехлюйство невидане, всюды недовѣре до лѣкарѣвъ, котрй по ихъ думцѣ труютъ и душать хорыхъ.

— **Жертвы громôвъ.** Въ ночи зъ 17 на 18 серпня с. р. пôдчасъ тучѣ ударивъ грôмъ у стайню господаря Ивана Летвина въ Игровици пов. тернопôльского, спаливъ стайню спаливъ кони, а трехъ заголомшивъ; шкода до 200 зр. — Дня 17 м. м. (се тои самый день, коли 14 людей згинуло вôдъ грому въ Галичинѣ) ударивъ грôмъ въ хату Дацька Сметаны въ Хлѣвчанахъ, влетѣвъ комином и такъ поразивъ господиню Євку, котра спала на печи, що ледви чи подужае. — Въ Семирôвцѣ въ пов. яворôвскôмъ працювали дня 25 м. м. робôтники на поли. О год. 5 по полудни впавъ грôмъ межи громаду, зложену зъ 8 людей, що сховали ся передъ дощемъ пôдъ грушку, зваливъ всѣхъ на землю, одного зъ нихъ Федька Волоска забивъ, а трехъ поразивъ. — Дня 17 м. м. погорѣвъ Федôръ Фурôвъ у Волосяньцѣ. Шкода 500 зр.; причиною огню грôмъ. — Дня 17 м. м. убивъ грôмъ въ Гаѣменжи жѣнку на поли, а Дольнôмъ селѣ паробка въ корчахъ надъ рѣкою. Отже 17 м. м. померло вôдъ грому 17 людей. Дня 24 м. м. убивъ грôмъ въ Ясеници, повѣта березôвского, хлопця-пастуха.

— **Збытки въ церквѣ.** Въ Парижи въ церквѣ св. Якова налявъ хтось атраменту до свяченои воды въ пôдсѣню церкви, такъ що хто замачавъ пальцѣ и перехрестивъ ся, мавъ знаки чорнй на лици и такъ выходивъ на улицю.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха за минувшй добы** числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 4 вересня до 12 год. въ полудне дня 5 вересня: Середна теплота була + 11·4° Ц., найвысша + 15·4° Ц вчера по полудни, найнизша + 8·6° Ц. въ ночи Барометеръ иде въ гору (764) Вѣтеръ буде захôдный, середна теплота позôстане около + 13·0° Ц., небо буде захмарене, дощь малый.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 3 вересня: пшениця 7·75 до 8·—; жито 6·— до 6·50; ячмѣнь 5·50 до 6·75; овесъ 5·75 до 6·75; рѣпакъ 13·50 до 14·—; горохъ 7·25 до 10·—; вика —·— до —·—; насѣне льняне —·— до —·—; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 5·75 до 6·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 60·— до 70·—; бѣла 65·— до 85·—; шведска —·— до —·—. кминокъ 24·— до 26·—; анижъ 33·— до 34 кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— —·—; хмѣль 125·— до 150·—; спірітусъ готовый 17·— до —·—

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 5 вересня. Вчера вôдбули ся тутъ зборы акторôвъ, въ котрыхъ взяло участь 150 особъ. Они радили надъ нуждою, въ якôй жиють акторы въ цѣлôй Австріи и Угорщинѣ и якъ ихъ директоры вызыскують. Постановили орґанізувати ся.

Кобленція 5 вересня. Пôдчасъ обѣду двôрского, цѣсарь Вільгельмъ пôднѣсъ тоастъ на братерство войска италійского и нѣмецкого и на короля Гумберта. На то италійскій наслѣдникъ престола выпивъ чарку на честь нѣмецкого цѣсаря и его арміѣ.

Парижь 5 вересня. Остаточный результатъ выборôвъ до Палаты такій: Выбрано 310 републиканôвъ, 122 радикалôвъ, 35 т. зв. папскихъ републиканôвъ, 49 соціялістôвъ, 58 реакціоністôвъ. Мѣжъ иншими выбрано фризіэра театрального соціялиста Шовіэра, за котрымъ публично аґітовала славна артистка Райхенберґъ. Характеристикою теперѣшныхъ выборôвъ єсть побитє партіѣ реакційнои и ослабленє радикалôвъ, а натомѣсть зрôстъ соціялістôвъ.

Брукселя 4 вересня. Въ театрѣ Еденъ въ Остендѣ повставъ огонь передъ самымъ представленемъ вôдъ выбуху ґазу. Театръ згорѣвъ, людямъ нѣчо не стало ся.

маемо тôлько змолоти". Словомъ, невесело було, такъ сѣро, такъ одностайно....

Одностайне такожь и невеселе було житє ластôвки, выданои за жителя зъ церковнои дзвôнницѣ. Свого любого жайворонка не могла она забути. Зô своеѣ высокои величнои вежѣ споглядала тужно на ту долину, теперь таку пусту, де весело и свободно купала ся у воздусѣ и лѣтала зô своимъ милымъ.

Вже ѣй про любовь не думати; нема жайворонка, а и товаришокъ ластôвокъ уже такожь нема. Прийшовъ часъ вôдлету птиць и всѣ полетѣли у теплѣйшій край.

Мила, люба наша пташина не могла вôдлетѣти, бо якійсь немудрый стрѣлецъ пересрѣливъ ѣй крыло. Мужь чекавъ кôлька днѣвъ зъ вôдлетомъ, та хоч ластôвка троха поздоровѣла и навѣть зачала пôдлѣтати, то таки о далекôй подорожи не могла й думати. Отже попращавъ ся зъ нею и лишивъ еѣ саму у тôй пышнôй вежи, де такъ справедливо чула ся самôтною и покиненою цѣлымъ свѣтомъ.

Сумна и слаба пробувала ще лѣтати, кружила довкола церкви и злѣтала на кладовище, де зъ жалемъ дивили ся на неѣ грабарѣ и говорили: „Бѣдна пташина, не потягне довго".

И стало ся по ихъ думцѣ. Въ падолистѣ въ день ясный, соняшный, коли иней покрывъ своими чудовими кришталами всѣ дерева, бѣдна ластôвка почула свою недалеку смерть. Однакъ зôбрала всѣ свои силы, щобы долетѣти до тои тернины, котру такъ живо тямила.

Тамъ пôдъ галузками, котрй морозъ покрывъ брилянтами, забула она тй муки, що перетерпѣла, забула мужа, що еѣ такъ саму покинувъ, словомъ, забула все, щобы лише думати о тыхъ гарныхъ дняхъ весны и о жайворонку, котрый свою любовь такъ гарно умѣвъ выспѣвувати. Зъ тою думкою ластôвка сховала головку пôдъ крыло и такъ закôнчила своє житє добра пташина.

Кôлька днѣвъ потôмъ, сей, котрого она такъ любила, вернувъ до неѣ. Сподѣвавъ ся, що вôдлетить зъ иншими птицями и що стрѣне еѣ тамъ у теплѣйшихъ краяхъ. Однакъ надѣя звела его и тому, хочь холодно було, прилетѣвъ побачити еѣ пôдъ зимнымъ небомъ пôвночи, пôдъ еѣ рôднымъ небомъ.

Все мае свôй конецъ, такъ и зима скôнчила ся; весна потопила снѣги, на свѣтѣ зазеленѣло ся, а тодѣ той молодый чоловѣкъ, що тамъ слухавъ жайворонка, найшовъ двѣ птички закостенѣлй. Пôднявъ ихъ и серце въ нѣмъ живо забило ся, бо пригадавъ собѣ враженє, якого зазнавъ. Бажавъ огрѣти, бажавъ оживити бѣдну ластôвку и жайворонка, але вже було запôзно.

Якжежь живо пригадавъ вôнъ собѣ тодѣ сей день, коли вôдважививъ ся перший разъ поцѣлувати свою суджену, коли пташина такъ сердечно спѣвала.... А бувъ то гарный спѣвъ, такъ якъ перший поцѣлуй безъ сумнѣву найгарнѣйша хвиля въ житю.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

С. Спітцеръ у Вѣдни

поручає

Товары камѣннî и шамотовî.

Плиты бѣлî и кольоровî. — Насады коминковî. Комплетнî уряджепя для стаєнъ и оборъ.

На жаданє высылаємо катальоґи

заступники для **Галичины** и **Буковины**

Гамель и Файґель

у ЛЬВОВѢ, улиця Коперніка число 21.

ГАЛИЦКІЙ 11

БАНКЪ КРЕДИТОВЫИ

почавши ôдъ 1 лютого 1890 поручає

4% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 30 дневымъ выповѣдженємъ

3½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 8 дневымъ выповѣдженємъ, всѣже знаходячî ся въ обѣзѣ

4½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 90 дневымъ выповѣдженємъ, будуть опроцентованî почавши вôдъ дня 1 мая 1890 по 4% въ дневнымъ терминомъ выповѣдженя.

Львôвъ, дня 31 сѣчня 1890. **Дирекція.**

Бюро оголошень и дневниковъ

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневниковъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручає

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовî. — Каналовî насады зъ патентовымъ замкненємъ.—Збôрники на воду.— Комплетнî уряджепя купелевî. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ также руры ляпî и кованî. — Помпы, фонтаны и и всякî арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жаданє высылає ся катальоґи.

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІѢ

поручає

найновѣйше патентоване начинє кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емалією.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

Поручає ся 9

торговлю винъ ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ В. Довиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.